

Pelastustoimi hyvinvointialueilla ja pelastustoimen HO tavoitteet

Kansliapäällikkö Kirsi Pimiä

8.5.2023

Turvallisuuteen vaikuttavat ilmiöt

GLOBAALIT MUUTOKSET

Sodat ja
konfliktit

Demokratian
murros

Talouden ja työn
murrokset

Ilmastonmuutos
Ja luontokato

Uudet
teknologiat

SISÄISET MUUTOKSET

Polarisaatio

Kaupungistuminen

Eriarvoistuminen
ja syrjäytyminen

Sähkö- ja
tietoverkkoriippuvuus

Väestön
ikäntyminen

HYVÄ TURVALLISUUS EDELLYTTÄÄ

1 yhdenvertaisia ja
laadukkaita palveluita

2 hyviä väestösuhteita
ja luottamusta

3 ennaltaehkäisevää painotusta,
tietoperusteisuutta, laajaa yhteistyötä

4 riittäviä voimavaroja ja
henkilöstön osaamista

5 uuden teknologian moni-
puolista hyödyntämistä

6 ajantasaista lainsäädäntöä

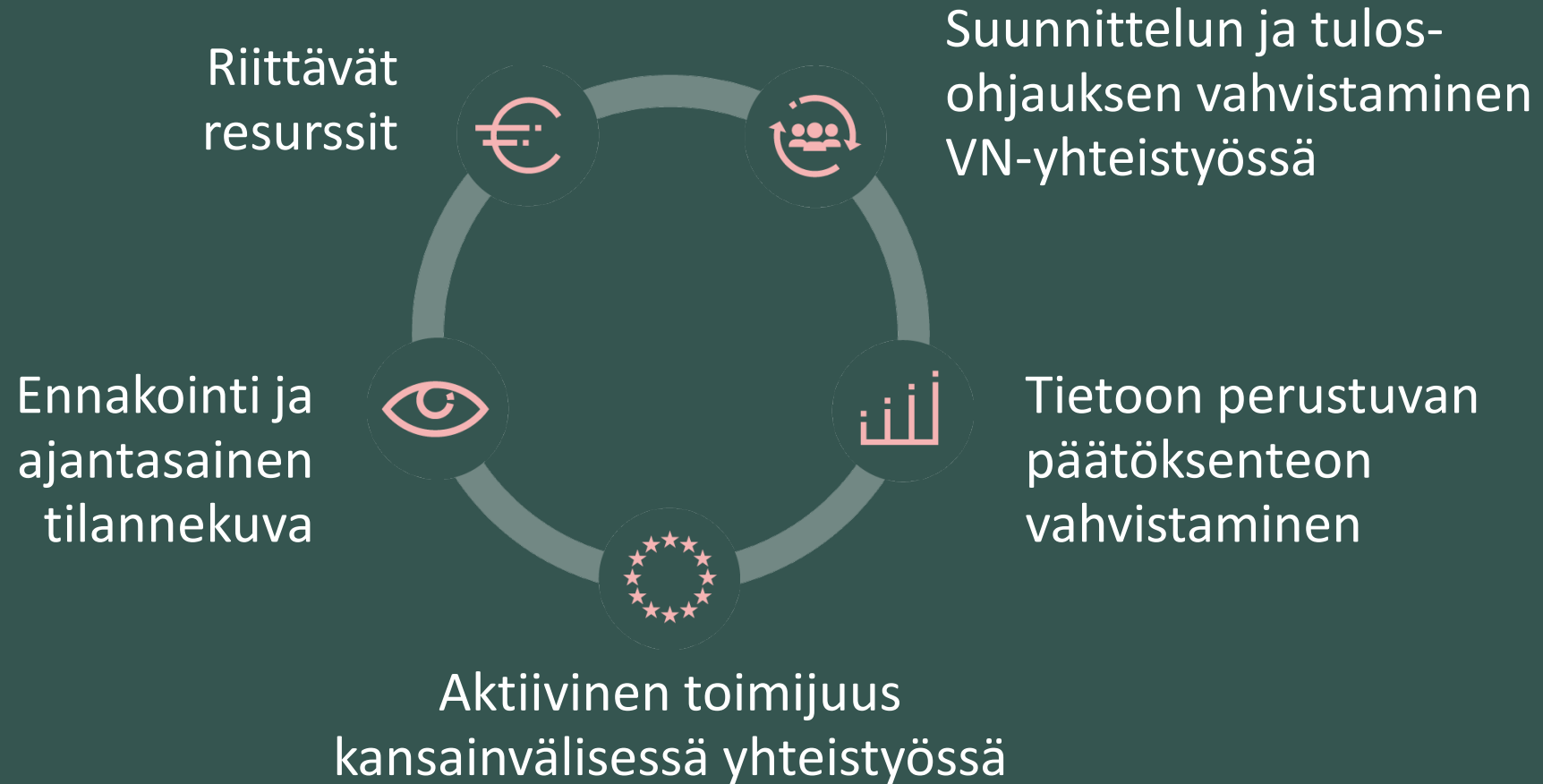

Suomi on maailman turvallisim maa
ja väestön turvallisuuden tunne
on korkea

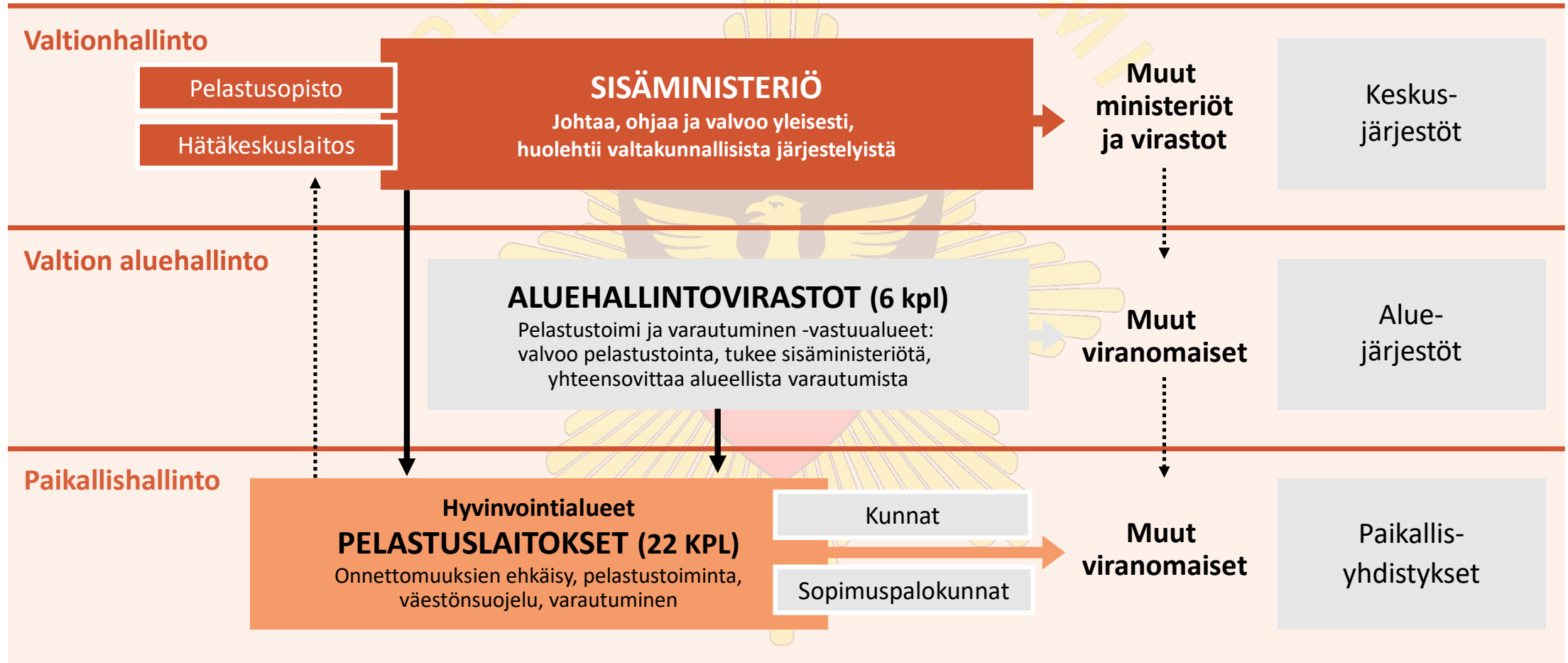

Toiminnan edellytykset

Pelastustoimen hallintorakenne 1.1.2023 -

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteet

Ihmisten ja yhteisöjen sekä koko yhteiskunnan turvallisuus paranee

**Valta-
kunnallisesti
yhtenäinen
ja häiriötön
järjestelmä**

**Yhdenvertaiset
laadukkaat
sekä kustannus-
tehokkaat
palvelut**

**Yhden-
mukaiset
palvelut**

**Palvelut
harva-alueilla
ja kasvavissa
keskuksissa**

**Ensihoito-
palvelut
koko
maassa**

Perustetaan johtaminen, ohjaus ja valvonta systemaattiseen tutkimus-, kehittämis- ja arviointitoimintaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain ja pelastustoimen järjestämislain ohjausta koskevat säännökset ovat laajuudeltaan ja sisällöltään yhdenmukaiset.

Järjestämislakien mukaisesti ohjaus on strategista, se perustuu yhteiseen tietopohjaan ja jatkuvaan vuoropuheluun

Hyvinvointialueiden strateginen ohjaus perustuu valtakunnallisiin tavoitteisiin

TAVOITE 1.

Pelastustoimen palvelutaso toteutuu yhdenvertaisesti ja laadukkaasti sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.

TAVOITE 2.

Pelastustoimen henkilöstöresurssit ovat riittävät ja henkilöstö on osaavaa ja hyvinvoivaa.

TAVOITE 3.

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty riskiperusteisesti, yhdenmukaisesti ja vaikuttavasti.

TAVOITE 4.

Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna.

TAVOITE 5.

Pelastustoimen alueellinen ja valtakunnallinen valmius sekä varautuminen mahdollistavat väestön suojaamisen kaikissa olosuhteissa.

TAVOITE 6.

Pelastustoimen kansainvälinen toiminta on aktiivista, suunnitelmallista ja kytkeytyy pelastustoimen kansallisiin rakenteisiin.

TAVOITE 7.

Pelastustoimen investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta.

TAVOITE 8.

Pelastustoimen palveluiden ja tehtävien valtakunnallinen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen perustuvat tiedolla johtamiseen ja yhtenäiseen tiedonhallintaan.

TAVOITE 9.

Pelastustoimen hallinto- ja ohjausjärjestelmä on selkeä.

Pelastustoimen neuvottelukunta

- Valtioneuvosto asetti 29.9.2022 pelastustoimen neuvottelukunnan toimikaudelle 3.10.2022 – 31.5.2025.
 - Neuvottelukuntaa johtaa sisäministeriön kansliapäällikkö Kirsi Pimiä
- Neuvottelukunta toimii foorumina hyvinvointialueita ohjaavien ministeriöiden ja pelastustoimen järjestämisestä vastaavien hyvinvointialueiden jatkuvaluonteisen keskustelun käymiselle ja yhteisen näkemyksen muodostamiselle.
 - Seuraa ja arvioi pelastustoimen järjestämisen kehitystä.
 - Tekee ehdotuksia pelastustoimen valtakunnallisiksi tavoitteiksi sekä käsittelee 8§:n 4 momentissa tarkoitettut sisäministeriön aloitteet ja hyvinvointialueiden esitykset niiden muuttamiseksi.
 - Edistää pelastustoimen kehittämistä, strategisten tavoitteiden toteutumista ja yhteistyötä
- Jäsenet: SM, VM, STM, hyvinvointialueet.

Yhteenveto vuodenvaihteen jälkeisestä ajasta

- Järjestämisvastuun siirto on tapahtunut onnistuneesti kaikilla alueilla – todellinen muutos on kuitenkin vasta alussa.
- Poliittisen ja hallinnollisen toimintakulttuurin rakennus on alkanut ja uusiin rooleihin opetellaan. Yhteisten toimintatapojen löytämiselle on annettava aikaa.
- Henkilöstön työkuorman hallinta vaatii toimenpiteitä, sillä toimeenpanovaihe on vaatinut paljon, ja henkilöstön jaksaminen on ollut ja on koetuksella.
- Alueilla on mahdollisuuksien mukaan alettu kääntämään katsetta yhä vahvemmin kohti tulevaa ja uudistuksen pitkän aikavälin tavoitteita.
- Kaikilla alueilla on käynnistynyt toiminnan ja talouden muutosohjelmien valmistelu (esim. toimeenpano-ohjelma luo edellytykset strategian toimeenpanolle määrittämällä tavoitteet, toimenpiteet, vastuut ja seurantamittarit)

Tunnistettut haasteet pelastustoimessa

- Valtakunnalliset haasteet koskevat seuraavia asioita:
 - Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys ja saatavuus
 - Pelastustoiminnan palveluiden saatavuus ja toimintavalmiuden kehittämistarpeet
 - Ympäristövahinkojen torjunnan valmiuden nostaminen riskejä vastaavalle tasolle
 - Varautuminen väestönsuojeluun ja puutteellinen suunnittelu
- Alueelliset haasteet koskevat esimerkiksi seuraavia asioita:
 - Toimintavalmiusaikaan liittyvät puutteet kasvavilla ja asukastiheillä alueilla
 - Suunnitelmallisen onnettomuuksien ehkäisyä koskevan valvonnan toteutuminen ja henkilöstövoimavarojen riittävyys
 - Varautumiseen liittyvien suunnitelmien ja ohjeiden ylläpitäminen sekä niihin vaikuttavat henkilöstövoimavarapuutteet
 - Sopimus- ja sivutoimisen henkilöstön osalta on alenemista toimintakyvyssä sekä määrällistä laskua

Hyvinvointialueiden näkemykset

Alueet nostivat esille huolina:

- Pelastajien riittävyys sekä ikääntymisen ja fyysisen toimintakyvyn heikkeneminen sekä suorituskyvyn turvaaminen.
- Pelastajien koulutuksen lisäämisen tarpeet toimintavalmiuden ja palveluiden saatavuuden turvaamiseksi.
- Öljysuojelurahaston loppuminen ja ympäristövahinkojen torjunnan kattaminen yleiskatteellisella rahoituksella.

Alueiden ratkaisuja haasteisiin:

- Rahoituksen ja voimavarojen lisääminen
- Alueellisten pelastajakurssien järjestämisen mahdollistaminen.
- Onnettomuuksien ehkäisyn ja varautumisen täydennyskoulutus.
- Varallaolojärjestelmän purkaminen ja lakisääteisen palvelutason ylläpidon alueelliset ratkaisut.
- Uusien paloasemien rakentaminen toimintavalmiuden parantamiseksi.
- Alan veto- ja pitovoimaisuuteen panostaminen ml. sopimuspalokuntien rekrytoinnin parantaminen.
- Toimialojen yhteistyön lisääminen ja niiden synergioiden tunnistaminen:
 - ensihoito, onnettomuuksien ehkäisy/kotona asumisen palvelut, konsernin turvallisuus, varautuminen; toimitilat, hankinnat.

Torjutaan
turvallisuuksia ja
vahvistetaan ennalta
estävällä toiminnalla
turvallisuuutta,
turvallisuuuden tunnetta ja
luottamusta viranomaisiin.

Pelastustoimen tavoitteet

Omatoimisen varautumisen osaamista
vahvistetaan kaikissa väestöryhmissä

Tulipalojen määrä puolitetaan vuoden 2030
loppuun mennessä

Harvaan asuttujen alueiden turvallisuutta
vahvistetaan

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

RÄDDNINGSVÄS

Turvallisuusviranomaisille
varmistetaan ajantasaiset
toimintaedellytykset,
suorituskyvyt ja
toimivaltuudet.

Pelastustoimen tavoitteet

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lisätään pelastustoimen ja siviilivalmiuden analyysi-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan voimavaroja tiedolla johtamisen mahdollistamiseksi

Pelastusalan työvoiman saatavuus turvataan ja työvoima- ja osaamistarpeeseen vastataan

Pelastustoimen koulutusjärjestelmää kehitetään

Turvataan pelastustoiminnan valtakunnallisen johtamisen edellytykset

Korjataan perusvalmiudessa olevat puutteet ja nostetaan pelastustoimen valmiuden sekä väestönsuojelun varautumisen taso vaatimusten mukaiseksi

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

RÄDDNINGSVÄS

Turvataan pelastustoimen tietohallinnon pysyvä rahoitus ja voimavarat tietojärjestelmien, tiedonhallinnan ja sähköisen asioinnin toteuttamiseksi ja ylläpitämiseksi

Uudistetaan valtion pelastushallinto vuodesta 2024 alkaen kokonaisvaltaisen selvityksen pohjalta

Varmistetaan pelastustoimen kansainvälisten toimintojen suorituskyky huomioiden lisäksi Nato-jäsenyyden vaikutukset

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

RÄDDNINGSVÄS

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi